

Free N rec 22.10.18 3rd

גראן קלאס

① וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
בְּרוּכָה תִּהְיוּ נָתָן
לְעֵמֶךָ כָּל־עֲמָקָם
בְּאָמֵן וְאָמֵן וְאָמֵן

קץ כלبشر בא לפני כי מלאה הארץ חמס (י' י"ג)
כפי הוראת הכתוב hei סבת קץ זה מפני שלמלאה הארץ חמס. ועל יסוד
זה אמרו בתלמוד (סנהדרין ק"ח א') לא נחתם גור דיןם (של דוח המבול)
עד שפשתו דיניהם בגזול (כלומר, בחתם, ראה מאמר הקדמת), ואעפ"י שנם
עד אז הינו חוטאים.

(סנהדרין נז' ב') כל מקום שנאמר שהשתה איבנו אלא דבר ערוה וכעכו"ם. 6
ואיך זה יתכן, שעל אלה העברות הייתר חמורות בתורה, שעיליהם אמרו
יתרג ואל יעבור (סנהדרין ע"ז א' ובכ"מ) — על אלה ידחת גור דין,
ויחטף רק על הגלגל, שהוא רק בלבד וכבר אמרו חוויל (חגיגת י' א') על
הפסיק בקהילת (א' ט") מועות לא יכול לתקון, זה הבא על אשת איש
ונארה לבعلת והוא לדי' ממנה ממור, אבל גול אפשר בהשבה ובמחילה. ואיד'
זה יירוח ערך החל את ערך הייתר חמורי. ועל כן וזה תכונן מליצת חוויל
(בכ"מ) "יציבא בארעא וגירוא בשמי שמיא" (האוור למטה ותגר למעלה).
ולבד שיש להעיר על הלשון שבגמרא לא נתחט גור דין עד שפשתן
בגول, לא בקייזור "אלא על הגלגל", ומה ייחס פישוט ידים לעגין?

זה משמע דהgal ה' בנסיבות ובנסיבות גראה לומר בואר דבר זה עפ' המבורר באגדות, בכל זמן ישראל באגדות אחת ושלום בגיןיהם, כביכול אין מידת הדין פוגע בהם, ומבורר בענין זה במל' דך ארך צופא פוך ט' בזה הלשון, אמר הקב"ה גדול השלום שאפילו עובדים עכרים ויש שלום בגיןיהם, כביכול אין שכינה יכולת לניגע בהם שנאמר (חושע. ד' יז) חברו עצבים אפרים הנה לו, ואם יש בגיןיהם מחלוקת מה נאמר בהם (שם. י' ב') חלק لكم עתה יאשםו, ע"ג ר' כל זמן שאתה בחבורה, בידיותך ושלומו, אז אפילו עובדים לעצביהם וכני לעז', על שם הכתוב ויעבדו את עצביהם (תהלים. קי' ל'יל'), עצביהם כסף זהב (שם. קט' ז') — אעפ' כן הנה לו (אוירם למדת הדין הנגין לו, הרף ממנו מלענשו). אבל — חלק لكم, כשאתם בחלוקתכם ולכם חלה זו מוה — עתה יאשםו, בלאו, עתה יתפסו על עבירות שבידם מקודם, כי אם רשות למדת הדין לשפטן בהם.

א) יש ששותה של פגיעה, בעניין עונשدور המוביל, כל ומן שלא פשטו ידיםם בוגל, וה' שורר שלום בינויהם, לא גענשו על העבירות הheimerות שבידם, כי השלום תגין עליהם, כמובן, אך משפטם ידיהם בוגל, ברוב התפסות ובלילה, וזה מביא לידי פרוד לבבות ו蹇אה ומתקנת — או נתפסו על אירוני חמורות שרירות מבדוקם ונרגנו עליהם.

36 עבירות חמורות שבידם מקודם נזכרת בפרק זה
ויהי באර הלשון לא נחמת גור דין אלא על הגול, בלומר, לא נחתם גור דין על עבירות שבידם מכבר, ע"ז ועריות. עד שפטטו ידין בגול אשר ע"ז זה הופר השלום ביןיהם, ומזכה מدت הדין וחונת וסכת לענש על עונותיהם המכבר, ע"ז ועריות.
ומדוק הילשון "שפטטו ידין בגול", כי לא תרי זה במקרא, כי אם בהתרחבות ותחפשות, והנגגה פרועה כו' מביאה לידי שנאה ופירוד שלוני.

பெண்டு (3)

(165) ענין ג' שלמות הוא יסוד נפוץ מאוד בספריה המהראל. ולודוגמא ראה כנורית הצעודה ר' פ' א' זא. קט.) שכתב: "קדוש קדוש קדוש – אלוג קדושים בכנגדו עולם". הדוחר העולם הזה התחתען, והשני עולם השמים, והשלישי – עולם העליון". וכן כתוב שם בפ"ג זא, קח: "ויש לך לדעת עיקර סוד הדבר, כי שאנט מקרא ואחד תרגום הוא בנגד ג' עולם". כי החורה היא מעלהם העליון, וכך יקרו שנות מקרא ג' העולם הזה וועלם האמצעי, והשלישי הוא תרגום שהוא בצד עולם העליון". ובדרך החרים פ"א מ"ח (נו – נח:) האריך מואוד בביביאור ג' שלמות אלו, ואזרוח היחסים שביניהם. וכן ביאר בקיצור יותר ונגע ישראל פ"ג (זונז). וראה עוד בחדיא למנהדרין קח: [ג' רנו] שכתב שם בביביאור דבר הגمرا שננה נטעוה לקבוצה בתיבה אבננס טבות – חיל: "יש לך לדעת כי החובה שהבה בה נח היה דומה אל העולם, ולפיכך היה בה תחמים שניים ושלישים, כמו שהוא העולם תחמיים שניים שלשים". ובוח' א' לנידיה זד. כס' (קס'ה) ביאר כי כמו שורד במעיו אמרו נמעא בשלושה מדורים (ג': חדשים ראשונים דר במדור תחמיים, אמצעיים – במדור אמצעיים וכן, מבואר בnidiah לא). אך היה נחubb נח בתיבה כלד במעיו אמרו, ש'כאיilo לא היה בעולם. רק נבעל בתיבה כמו הולך שהוא נבעל בבטנו אמרו. וכן במדורים של הולך דה לנידיה מדורים בקידרין

רואים אלו מזה שהגמ' ש היה נח צדיק
תמים מכל מקום לא היה עובס בעבודת
קירות ורחוקים לפרש לכל בני האדם שיש
מנהיג לבירה, ואם היה מתensus לזה בודאי
שהיה מצל כמה אנשים מרdat שחת. זהה
כוונת רשיי לפי דורות היה צדיק פי' כמו
שאר אנשי הדור ההוא לא היו נזקקים כלל
לארכי הזולות, כמו כן נח הייתה הצעירנותו
בעבודתו של עצמו, אלא שבני דורו היו
להוטים אחר דבריהם גשמיים והוא עסוק
בקנינים רוחניים, וכתכונת הדור שלא להשפיעו
לאחריםuso היה אופן צדクトו. וזהו פירוש
לפי דורות היה צדיק".

ולכן אמרו רבוינו שבדורו של אברהם
שהיתה העבודה לקרוא בשם ה', להאכיל
ולהש��ות את כל העוברים ושבים, וללמדם
דעתה להכニסם תחת כנפי השכינה, וכדכתיב
(לך יב,ה) "ויאת הנפש אשר עשו בחרן" (עיי"ש
ברש"י), אז לא היה נח נחשב לכלום, שהרי
לא קירב אף אחד לעבודות המורה ית".
ואולי יש לפרש בזה מה שאמרו חז"ל
(סנהדרין קח) אף על נח נתן גור דין אלא
שמצא חן שנאמר (נח ו,ח) "ינחמתי כי עשייתים
ונח מצא חן בענייני ה'", שנחתך עליו הגור דין
שגם הוא יהיה נתפס בעון הדור שגם הוא לא
ונזקק להזלת, אלא שמצוין חן.

ב' נס"ה אככאמ (ב)

הרואה פיל קופ קיפוף הואיל ודומים לאדם
במקצת דבריהם מברך עליהם ברוך משנה הבריות.

1:7 פְּנֵי יְהוָה כִּי תַּחֲזִקְנָה

רואין כהן גן (4)

(ו,ט) אלה תולדת נח נח איש
אדיב תמים היה בדורתו וגוי

וברשיי (מביר פרשה לט ועי סנהדרין כח) בדורותינו יש מרבותינו דורשים אותו לשבח כיש אילו היה בדור של צדיקים היה צדיק יותר, ויש דורשים לגנאי לפי דורו היה צדיק אילו היה בדורו של אברהם לא היה נחשב לכלום. וצריך ביאור איך אפשר לומר שבדורו של אברהם לא היה נחשב "לכלום", הרי התורה מעידה עליו שהוא צדיק תמיד, וגם מכאן הושתת העולם מחדש, ואך אם לא הגיע

למזרנת אברהם הרוי בודאי יש חשיבות
לצדיק כזה. עוד יש לעין בלשון "לפי דרכו"
תהי צדיק" שמשמע שצדקתו הייתה מיוחדת
והתאימה להמצב של אותו הדור דוקא,
ובגין ביאור.

ובאמת כאן הבן שואל איך יתכן شيء צדיק
תמים שיש מאות שנה (עד המבול) ולא השפיע
על אף אחד מבני דורו שיכנוס תחת כנפי
השכינה, וגם עסק במבנה התيبةמאה ועשרים
שנה ואף אחד לא הטיב מעשייו, שהרי לא
מצינו שנכנסו אל התيبة כי אם נח ובני
משפחתו.

5) Algebraic

ונא נח זביגו... אל התבה מפני מי המבול. (ז-ז)

אם נזק מטען אונת בית מאמן ואינו מאמין שיבא

הנתקל ונלא ירומם בתרביה עד אדמתהן הרים. (רש"י)

כיצד יתכן לומר על נתן, אשר אמרה עליו הتورה "צדיק תמיד", כי לא היה מאמין שלום ?
 אלא עד הרגע האחרון היה נח מאמין ומקווה, כי בני-אדם ישבו בתשובה ותיבטול גזירות המבול, וכך הוא פשוטו של העניין : **"נה מקטני אמרה היה מאמין"** — אפילו בקטנית-האמנה היה תולה אמונה ותקוות
 שבעל רגע עולם הם לוחזר בתשובה ולפיכך, **"וaino ma'amin shiboa hamovel"**
 — שכן תשוכתם של אלה עשויה לבטל את הגיריה ...

כוחה של אמונה הוא, שהוא עושה את המקווה למציאות. לפי גודל אמונה ובהתומו של אדם, גוף הדבר להזאת למציאות. ולפיכך, אף על פי שהיא נח מאמין בברוא חושש היה להאמין אמונה יתרה בבואו של המבול, פן יגרום על ידי אמונה שהמבול אמן יבוא. הוא היה, אם כן, אובדן עצות: "מאמין ואינו מאמין" — אף כי היה מאמין חושש היה להאמין בכר, "עד שדחקוו המיט" — עד שראה כי המבול כבר בא ואמונהו אינה עשויה עוד להבריע במאומה....

אהוב ישראל

זהירות לברך עליו משונה הבהירות... 144. לעת נושא לסתור התורהיד עמי סי' שרכו התורהיד לא ראה אריה מימי, ופ"א הדרון בשבת שהביבאו לעיריו שני אריות זה חל לואות, החיד"א ז"ע במדור קרמותה מערכת ב' או' א' מספר שבירker בלאנדרן בגין שם חיים משונות ונשר בן מאה שנה וכיו, וכותב שכן ראה לנויל אחד שהלך לראות החיים המשונות וכו', תחלה חיים חיב עני קפז בשם בגה'ק מכאן זי'ע בעל דבר חיים כשותפה פ"א בווינה הילך לגן החירות אשר שם כדי לבקר ברכת משה הבהירות, נסוקי איז'ה להגה'ק מומנטאטש זצ"ל סי' זה "בחיותו בברלין בגין המלך של החיים ודגים וכו' מין תניניט וכו' מה רבו מעשיר הר' נפלא מادر אין לתאר בחרט עלי גליון וכו' ושם קופים ופירלים וכו' וברונטי הבהירות, תורת חיים (סופר, סי' זה) שהלך לראות החיים ולברך משנה הבהירות, אורחות רבו הר' עמי צ"ד שוזג'ר'י קניגסקי זצ"ל לך פ"א את ילוין לגן שם קופים ובירך עם ברכת משה הבהירות. ומשיב בשווית ערוגת הבושים האר"ח סי' ליט' לאסרו וכיה בשווית פרוי השדה חז"ס ע"ג הדינו במקומות שיש שם ליצנות ח"ד סי' כי ושווית להזרות נתן ח"ד סי' ס"ח.

פרק לפני הקב"ה, אבל המלאכים — מדת הדין — מוסיפות לקטרג עליון ולאמר אל הקב"ה, אם לפניך גליון, לפניו —
בשר ודם — מי גליון? ולפיק אמר הר' —
(מדת הרחמים, תדע שככל הפרשה נאמר אלהים ורק בפסוק זה נאמר הר' לננה, כי ארך ראיתי צדיק לפני — לפני
אתה צדיק, כי לפניך גליון, שאלו מותיהם לא היו מקבלים מך, אבל נ"ג גליון לא מותם
(מד"ה) מקבלים עליך ואומרם, שגמ' האת חביב בלתי, כי אם לפניך גליון לפניו טענתם בשעת החורבן. ומפני שרצתה
הקב"ה להעמיד עולם חדש מגה ובינוי לפיכך לא שמע הפעם לקל מרת מדין

(הזה"ד ת"ב דכ"ג).

1 צדיק לפני בדור הזה. זו'ל
 דרשנו, לפניך אתה צדיק ואין אתה צדיק לפני המלאכים שכלם מקטרגים עליון
 (בבר' לר' מ הדרש); ולכארה קשה, אם לפני הקב"ה הגון נח, מכש"ב לפני
 המלאכים, ומה פעול מזאו בו המלאכים?
 אך מצינה שבשעת תחרובן הראשון צוה הקב"ה לרשום תייו של חיים - על-מצחו הצדיקים, וטענה מדת הדין שגמו הצדיקים חיים בלילה לפני שאנו מיהו ברשעים, ואמר הקב"ה, גליון לפני שלא היו מקבלים מהם, וטענה מרת' אמר צוותה לפניך גליון, לפניהם מי גליון ואנו צוותה הקלב"ה להשווית גם את הצדיקים, שבת נצח). ואם נאמר, שנח לא הוכחה את בני דורו מפני שתיה גליון לפני לפניו, שלא יכולנו — הרי התנצלות כוות מועילה

The Lesson of Noach

1 The Torah is not a history book. "Torah" means "guide," and everything in Torah is intended to guide us.

ויחל נח איש הארץ ויטע כרם. וישת" – מן היין וישבר ויתגל בתוך אהלה – Noach, the man of the earth, debased himself and planted a vineyard. He drank of the wine and became drunk"

6 (Bereishis 9:20-21). What does this teach us?

" – נח איש צדיק תמים "

How does a "complete tzaddik" drink to intoxication?!

The commentaries explain that Noach knew how much he could drink safely without the wine affecting him, but that was before the flood.

11 What Noach did not consider is that the world had undergone a radical change; it was not the same world he had known. In a new world, old rules may not apply. What was tolerable in the old world may not be tolerable in the new world.

(3)

(10) In the 16th century, Rav Chaim Vital, the chief disciple of the Arizal, said, "Given the pollution of the environment, our only hope is prayer."¹⁷ He was not referring to carbon monoxide pollution, because there were no automobiles then, but rather to spiritual deterioration. If the spiritual atmosphere of the 16th century was polluted, what can we say about our current environment, when the airwaves convey gross immorality, violence, and corruption into our living rooms?! Every trace of decency has been eroded. Every day, new scandals about people in positions of leadership are revealed.

(11) Our world has undergone a radical change. Not only is it not the world of yore, but it is not even the world of decades past. The old rules are not adequate. Some human foibles were tolerable in the old world, but today we must live by higher standards. In past generations we could live as *Shulchan Aruch Yidden*, and that was good enough, but today we must be *Mesillas Yesharim Yidden* to give ourselves and our children the spiritual capital needed to survive the current spiritual atmosphere.

Rav Chaim Vital felt that prayer was a solution. Perhaps we should become a bit more sincere about our prayer. Prayer requires meditation, but how much can one meditate when the most desirable *minyan* is the one that finishes fastest?

(21) In the past, young people married and raised families, and for the most part, families were stable. Today we have a divorce rate that is alarming, and children are effected by the deterioration of *shalom bayis*. Our young men and women are marrying without the slightest concept of the responsibilities that marriage entails and that consideration for one's partner must override one's own wishes. There is an unprecedented hemorrhage of our children deviating into drugs and other destructive lifestyles. Parenting by instinct is not acceptable. Young people, single and married, should be educated about marriage¹⁸ and parenting.¹⁹

(23) Most parenting is done by modeling. We must work diligently on refinement of our *middos* in order to resist the noxious effects of today's hedonistic world, in which we are essentially trying to go up on the "down" escalator.

(25) While the challenges presented by today's world are daunting, we are assured that "the one who tries to purify himself will receive [Divine] help." *Hashem* helps us overcome all challenges, and thus no challenge is insurmountable. But to merit that help, we have to be "the one who tries to purify" – we must do our best to purify all aspects of our lives.

(41) The lesson of Noach is that when the world has changed, we cannot afford to continue "business as usual." We must take concrete steps to improve ourselves, our *tefila*, our marriages, and our children's spiritual environment and opportunities.

(12) **חכמת קבלה**
ברשי על הפסוק וימת תורה בהן הנזין
הפוכה לומר ובו,
ויש לדעתך למה לא רמז זאת מיד בילדת
אביהם. ועוד למה נרמז זאת באות
הנזין דוקא שהוא סוף האותיות של חון
ולא בחית' שהוא אות הראשון של חון.
ויש לומר עוד פירוש על הנזין הפוכה.
על פי מה דאיתא במדרש וגם
בפרש' למה נאמר פרשת לך לך אחר
מיתת מורה הא עדין חי היה ורק משום
דוחיה רשות ולא היה מתחייב לשואו
אצלו ולכבודו רק מפני הבריות שלא
יאמרו אברם עבר על מצות כבוד
אב לך היפך הסדר והקדים מיתה
תורה וכו'.

זהנה איתא במסכת שבת והובא גם כן
ברשי' בפרשת בהעלותך בפסוק
ויהי בנטוע הנזין הפוכה לומר שאין זה
מקוםה וכי עיין שם. אם כן יש
دلאן גם כן נכתיב הנזין הפוכה לומר
שאין כאן מקוםה דהא באמת מת תורה
אחר יציאת אברם כזכור לעיל.

אך עדין צריכין להת טעם למה נרמז
אתean ובפסוק ויהי בנטוע דוקא
בנזין. יש לומר על פי מה דאיתא במדרש
פרשת בא ובקליקות רמז תשס"ח וכל
האותיות יש להם בת זוג א"ט ב"ח וכיו'
נקה ההא והנזין אין להם בת זוג עיין
נקה ההא וזה מקומו. אבל עדין קשה
שם. לכן נעשו הסימנים באות שאין לו
בת זוג וחיבורו לומר שאין לו חיבור
לפניהם וזה מקוםו. אבל עדין קשה
למה דוקא בנזין ולא בה"א. יש לומר
דאיתא במדרש נזין עמידה להיות לה
בת זוג. גם איתא במדרש עתידים כל
 הפרשיות שיוקבעו במקומן ממשום הני
בא הנזין לזרמו זאת.

(משנת ר' אליעזר על התורה. דרוש שמואל)

13. ג' ג' ג' ג' ג'

זון עם לבידר יישכן. תן בלשון יונס אמר איטו מחשבן עם אומה
אברהם, תרע לך ששה און חשוב כל האותיות והממצאים כוון יש
למן זון ההא נזין און להם גון א' אחד ט' תשעה הרוי עשרה. ב'
שנים ח' שפונה הרוי עשרה. א' ט' ב' ח' נ' ז' ד' ח' און לה וו, ובו
אי' ב' ג' לאעט מס' ב' און לה זון